

P7_TA-PROV(2010)0283

Situationen i Kirgisistan

Europa-Parlamentets beslutning af 8. juli 2010 om situationen i Kirgisistan

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om Kirgisistan og Centralasien, navnlig beslutningerne af 12. maj 2005 og 6. maj 2010,
- der henviser til sin beslutning af 20. februar 2008 om en EU-strategi for Centralasien¹,
- der henviser til EU-programmet til forebyggelse af voldelige konflikter, som Det Europæiske Råd vedtog i Göteborg i 2001,
- der henviser til erklæringerne fra næstformand i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant, Catherine Ashton, om de seneste sammenstød i Kirgisistan den 11. juni 2010 og om folkeafstemningen om forfatningen den 28. juni 2010,
- der henviser til konklusionerne fra Rådet (udenrigsanliggender) af 14. juni 2010,
- der henviser til den fælles erklæring om situationen i Kirgisistan, fremsat af OSCE-formandskabets særlige udsending, FN's særlige repræsentant og EU's særlige repræsentant, den 16. juni 2010 i Kirgisistan,
- der henviser til EU's strategi for et nyt partnerskab med Centralasien, der blev vedtaget på Det Europæiske Råds møde den 21.-22. juni 2007,
- der henviser til den fælles situationsrapport af 14. juni 2010 fra Rådet og Kommissionen til Det Europæiske Råd om gennemførelsen af EU's strategi for Centralasien,
- der henviser til partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem EU og Kirgisistan, som trådte i kraft i 1999,
- der henviser til Det Europæiske Fællesskabs regionale strategidokument om bistand til Centralasien for 2007-2013,
- der henviser til forretningsordenens artikel 110, stk. 4,
- A. der henviser til, at der den 11. juni 2010 i det sydlige Kirgisistan i byerne Osh og Jalalabad udbrød voldelige sammenstød, som eskalerede indtil den 14. juni, og at hundredvis af bevæbnede mænd angiveligt stormede gaderne i disse byer, skød civile og satte butikker i brand, og at de udvalgte deres ofre på grundlag af etnicitet,
- B. der henviser til, at omkring 300 mennesker ifølge de kirgisiske myndigheder døde i sammenstødene, men at der, bl.a. af lederen af den midlertidige regering, Roza Otunbajeva, er udtrykt frygt for, at det faktiske tal kan være højere; der henviser til, at

¹ EUT C 184 E af 6.8.2009, s. 49.

mere end 2 000 mennesker blev såret eller indlagt på hospitaler, og at mange stadig er savnede,

- C. der henviser til, at det anslås, at 300 000 mennesker er blevet internt fordrevet på grund af volden, og at 100 000 har søgt tilflugt i det nærliggende Usbekistan; der henviser til, at regeringen i Tasjkent ydede humanitær bistand til flygtningene med assistance fra internationale organisationer, men lukkede sin grænse til Kirgisistan den 14. juni 2010 under henvisning til manglende kapacitet til at modtage flere mennesker,
- D. der henviser til, at den midlertidige regering erklærede undtagelsestilstand i området, og at sikkerhedsstyrkerne var ude af stand til at få kontrol over situationen; der henviser til, at appeller fra den midlertidige præsident, Roza Otunbajeva, til den russiske præsident Medvedev og til Den Kollektive Sikkerhedstraktatororganisation (CSTO) om militær støtte til at genoprette lov og orden blev afvist; der henviser til, at en anmodning om at sende en international politistyrke er blevet rettet til OSCE, som i øjeblikket overvejer sagen,
- E. der henviser til, at EU har en klar interesse i et fredeligt, demokratisk og økonomisk velstående Kirgisistan; der henviser til, at EU, navnlig gennem sin strategi for Centralasien, har forpligtet sig til at være partner for landene i regionen; der henviser til, at der nu er akut behov for større internationalt engagement, og at EU's reaktion vil få betydning for dets troværdighed som partner,
- F. der henviser til, at Kommissionen har afsat 5 mio. EUR til at yde akut lægehjælp, humanitær bistand, ikke-fødevarer, beskyttelse og psykologhjælp til personer, der er berørt af krisen; der henviser til, at dette skal ses i forhold til FN's Flash Appeal om 71 mio. USD til nødhjælp,
- G. der henviser til, at EU gennem Göteborgsprogrammet, der blev vedtaget i 2001, og efterfølgende dokumenter anerkender vigtigheden af konfliktforebyggelse, og der henviser til, at den aktuelle situation i Kirgisistan kræver omsættelse af den teoretiske argumentation til konkret handling,
- H. der henviser til, at den folkeafstemning, der blev afholdt den 27. juni 2010 under nogenlunde fredelige forhold og med en høj valgdeltagelse, førte til vedtagelse med mere end 90 % af stemmerne af en ny forfatning, som skaber balance mellem præsidentens og parlamentets beføjelser, stadfæster indsættelsen af Roza Otunbajeva som midlertidig præsident frem til den 31. december 2011 og opløser forfatningsdomstolen; der henviser til, at der er efter planen skal afholdes parlamentsvalg den 10. oktober 2010,
- I. der henviser til, at landene i Centralasien står over for flere fælles udfordringer, som f.eks. fattigdom, alvorlige trusler mod menneskers sikkerhed såvel som et behov for at styrke demokratiet, god regeringsførelse og retsstatsprincippet; der henviser til, at det er nødvendigt at genoprette og intensivere regionalt samarbejde for at udvikle en fælles tilgang til regionens problemer og udfordringer; der henviser til, at de regionale og internationale aktører skal tilstræbe en mere fælles tilgang til regionens problemer og udfordringer,
- J. der henviser til, at EU er nødt til altid at stå ved sin forpligtelse til at integrere menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet i sine aftaler med tredjelande og til

at fremme demokratiske reformer gennem konsekvente politikker, der øger EU's troværdighed som regional aktør,

1. udtrykker den dybeste bekymring over de tragiske, voldelige sammenstød, der brød ud i det sydlige Kirgisistan, og giver udtryk for sin medfølelse med alle ofrenes familier;
2. fordømmer den seneste vold i det sydlige Kirgisistan; beklager tabene af menneskeliv og udtrykker håb om, at der kan findes en fredelig løsning på konflikten i Kirgisistan på grundlag af demokratiske principper, retsstatsprincippet og respekten for menneskerettighederne;
3. opfordrer den midlertidige regering til at foretage en troværdig, upartisk og uafhængig undersøgelse af begivenhederne eventuelt med assistance fra internationale aktører med henblik på at bringe gerningsmændene for en domstol;
4. opfordrer de midlertidige myndigheder til at gøre sig alle bestræbelser på at bringe situationen tilbage til normalen og sørge for, at alle nødvendige betingelser opfyldes, således at flygtninge og internt fordrevne frivilligt og i sikkerhed og værdighed kan vende tilbage til deres hjem; opfordrer indtrængende de lokale myndigheder til at træffe effektive, tillidsskabende foranstaltninger og indlede en ægte dialog med alle de etniske befolkningsgrupper i det sydlige Kirgisistan med henblik på at skabe en troværdig forsoningsproces;
5. opfordrer i denne forbindelse Kommissionen til at intensivere den humanitære bistand i samarbejde med internationale organisationer og til at iværksætte kort- og mellemlangsigtede genopbygningsprogrammer for at genopbygge ødelagte huse og erstatte mistede aktiver samt gennemføre rehabiliteringsprojekter i samarbejde med de kirgisiske myndigheder og andre donorer med henblik på at skabe gunstige betingelser for, at flygtninge og internt fordrevne kan vende hjem; henleder i denne forbindelse opmærksomheden på betydningen af lokale udviklingsprojekter;
6. henleder opmærksomheden på behovet for en betydelig international indsats for at hjælpe med genopbygningen, stabiliseringen og forsoningen i det sydlige Kirgisistan og på den mulighed, som mødet for donorer i Bishkek den 27. juli 2010 giver for at lægge grunden til en sådan indsats;
7. understreger, at den humanitære indsats skal ledsages af en indsats for at stabilisere situationen og mindske og afværge den betydelige risiko for, at volden bryder ud igen, hvilket også udgør en trussel for freden og sikkerheden i andre dele af Ferghanadalen, der løber gennem Usbekistan, Kirgisistan og Tadsjikistan;
8. kræver en betydelig forhøjelse i EU's nødhjælp til mennesker, der er ramt af det seneste udbrud af vold i det sydlige Kirgisistan, samt en udstrakt anvendelse af stabilitetsinstrumentet;
9. mener, at der også på lang sigt vil blive behov for et nyt niveau for EU's engagement i det sydlige Kirgisistan; gentager sin opfordring til Kommissionen om at udarbejde forslag om omfordeling af midler under instrumentet for udviklingssamarbejde, der har til formål at give EU bedre mulighed for at tilpasse sin reaktion til den nye situation i Kirgisistan;

fastholder, at det er vigtigt, at EU i sin Centralasienpolitik sætter fokus på menneskers sikkerhed;

10. opfordrer næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant og medlemsstaterne til at støtte og aktivt bidrage til en hurtig indsættelse af en OSCE-polititmission med henblik på at forhindre nye voldsudbrud, stabilisere situationen i de byer, der er ramt af sammenstødene, beskytte ofrene og de mest udsatte mennesker og medvirke til, at flygtninge og internt fordrevne kan vende hjem;
11. tager den forholdsvis fredelige afvikling af folkeafstemningen om forfatningen den 27. juni 2010 i Kirgisistan til efterretning; understreger, hvor vigtigt det er for en langfristet stabilisering af situationen i landet, at der sker en tilbagevenden til forfatningsmæssig orden og retsstatsprincippet; understreger, at de kommende valg til den lovgivende forsamling (foreløbig fastsat til oktober 2010) vil kunne skabe det forfatningsmæssige grundlag for en regering, som nyder godt af både stærk legitimitet og udbredt folkelig opbakning; opfordrer derfor de kirgisiske myndigheder til at træffe øjeblikkelige og resolute foranstaltninger til inden det kommende parlamentsvalg at udbedre de alvorlige mangler, som OSCE's Kontor for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder (ODIHR) har påpeget; ser frem til etableringen af stærke interparlamentariske forbindelser til Kirgisistans fremtidige parlament;
12. udtrykker sin bekymring over rapporter om arrestationer af nogle menneskerettighedsforkæmpere i Kirgisistan og kræver deres øjeblikkelige løsladelse; opfordrer de kirgisiske myndigheder til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at menneskerettighedsforkæmpere uhindret kan udføre deres arbejde til fremme og beskyttelse af menneskerettighederne;
13. understreger den fælles interesse og det fælles ansvar, som Kirgisistan, dets nabolande, Rusland, Kina, EU, USA og det øvrige internationale samfund har i at forebygge destabilisering og opfordrer alle berørte parter til at identificere synergier;
14. udtrykker bekymring over vanskelighederne ved demokratiseringsprocessen i Kirgisistan, som synes at have sin årsag i den kirgisiske midlertidige regerings svaghed og de kriminelle netværks styrke i landet, navnlig narkotikasmuglere i det sydlige Kirgisistan;
15. mener, at indførelsen af et pluralistisk politisk system, der tillader repræsentation af forskellige interesser og mægling mellem disse, er af grundlæggende betydning for at mindske spændingerne og undgå nye udbrud af vold, samt at EU og EU's medlemsstater aktivt bør støtte demokratiseringen og bestrebe sig på at mindske afstanden mellem de internationale aktørers holdninger, således at reformprocessen i Kirgisistan får bedre udsigter;
16. pålægger sin formand at sende denne beslutning til næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, den midlertidige regering i Kirgisistan, FN's generalsekretær, OSCE's generalsekretær og Europarådets generalsekretær.